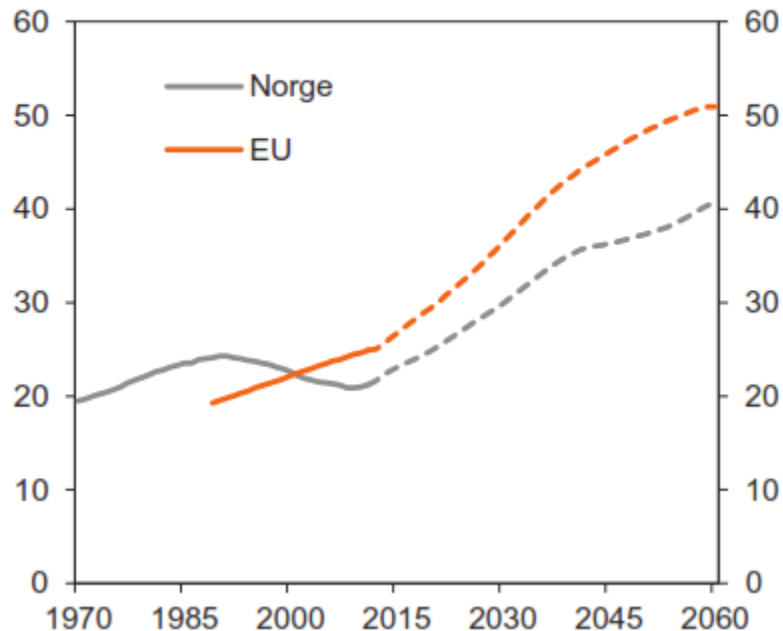

Bærekraften i offentlige finanser – Perspektivmeldingen 2013

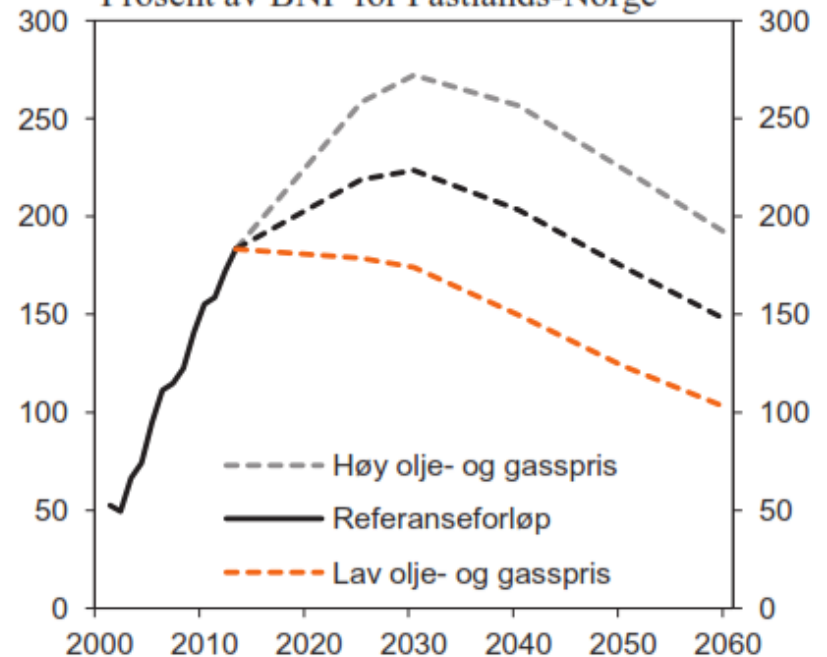
Torben M. Andersen
Aarhus Universitet

Baggrund

B. Antall eldre (67 år og over) i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder (20–66 år). Prosent

A. Statens pensjonsfond utland. Prosent av BNP for Fastlands-Norge

Faseforskydning demografi og pensjonsfond

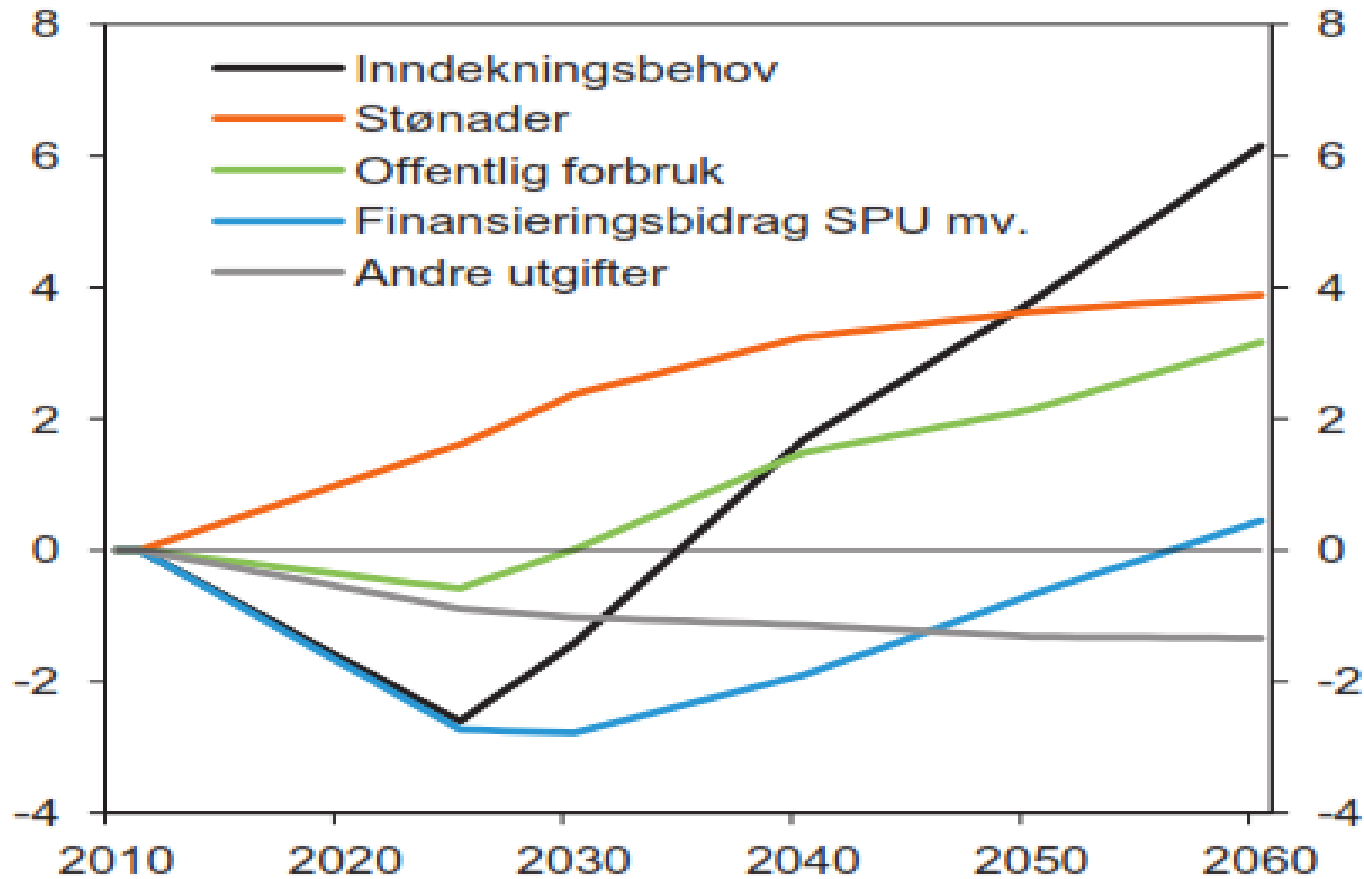
Pensjonsfond ikke tilstrækkelig til at dække demografi behov

Bærekraft

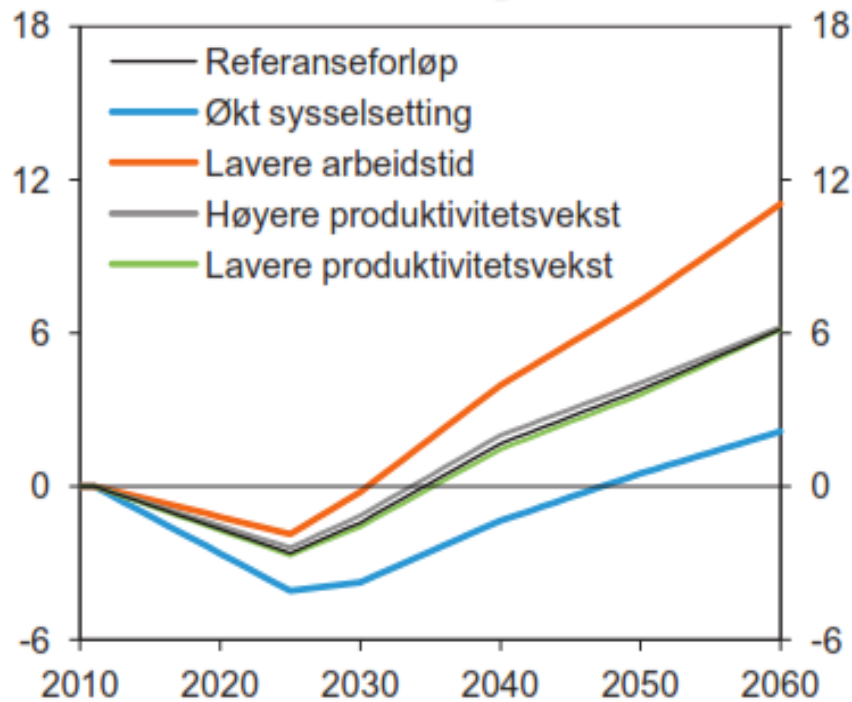
- Uændrede standarder for offentlig velfærdsservice
- Uændret social sikkerhedsnet/dækningsgrader

Hvordan vil de offentlige finanser udvikle sig?

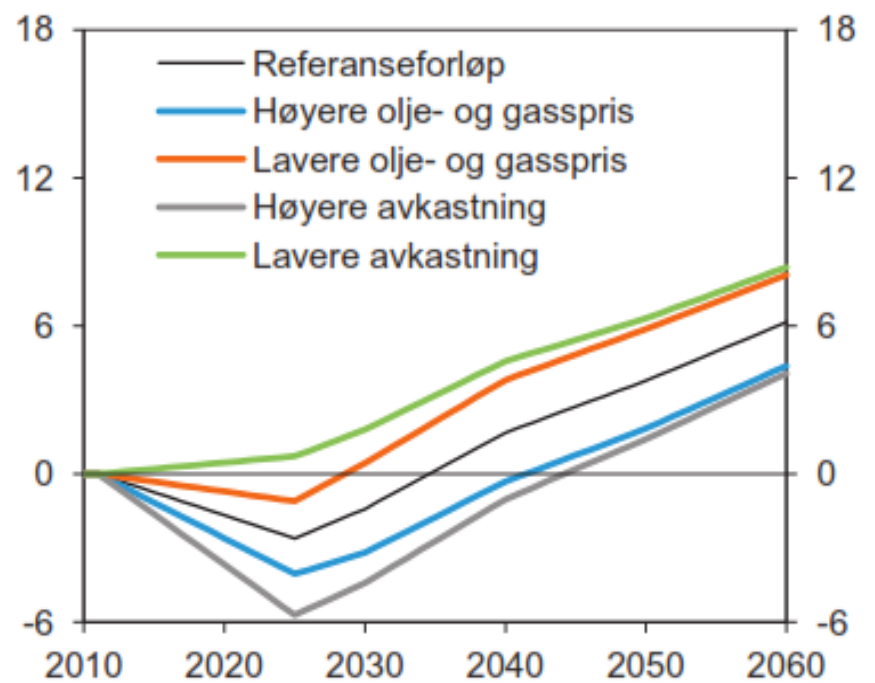
Inndekningsbehov

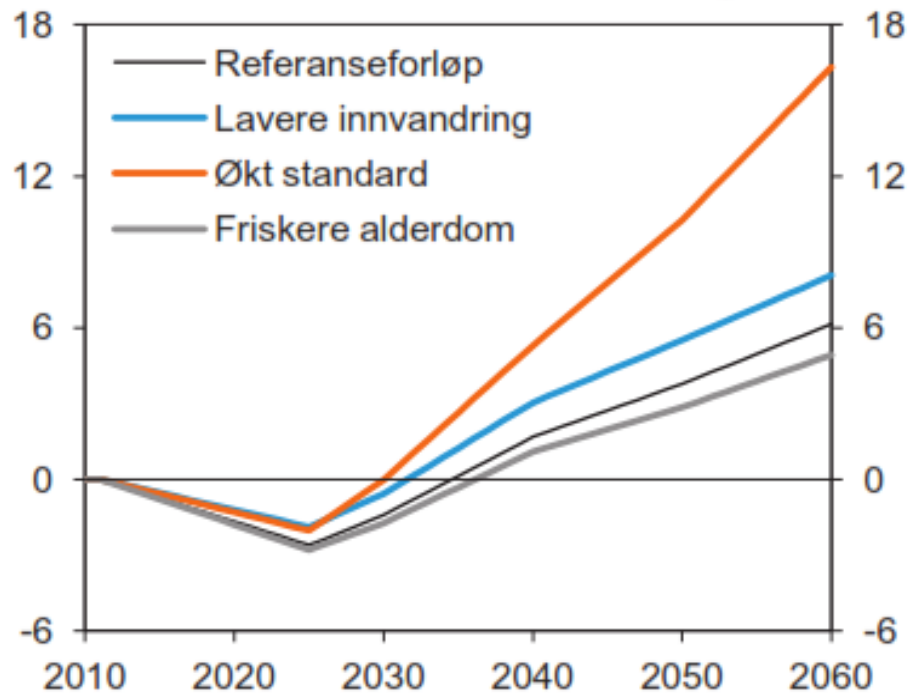
A. Sysselsetting og produktivitet. Prosent av BNP for Fastlands-Norge

B. Petroleumspriser og avkastning i SPU. Prosent av BNP for Fastlands-Norge

C. Innvandring og standarder i tjenesteytingen.
Prosent av BNP for Fastlands-Norge

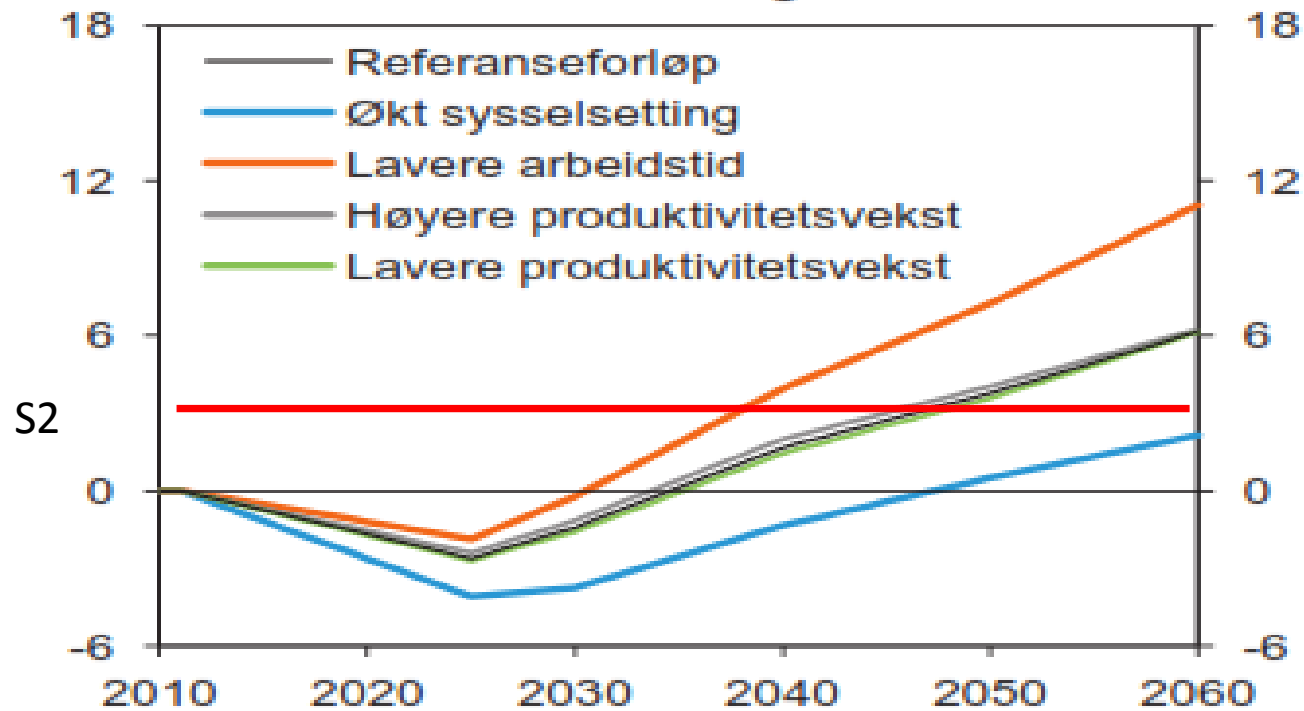
Holdbarhedsindikator S2

Tabell 7.3 Inndekningsbehovet i offentlige finanser under ulike forutsetninger. Prosent av BNP for Fastlands-Norge

	Løpende tilpasning. Nødvendig innstramming i 2060	Generasjonsregnskapet. Umiddelbar tilpasning (S2)
Referanseforløpet	6,1	3,4
<i>Alternative forløp:</i>		
<i>Petroleumspriser og internasjonal avkastning</i>		
Høyere olje- og gasspriser	4,4	2,0
Lavere petroleumspriser	8,1	4,8
Høyere oljepris	5,0	2,7
Høyere gasspris	5,4	3,0
Lavere oljepris	7,3	4,1
Lavere gasspris	6,9	3,8
Høyere realavkastning	4,1	-1,4
Lavere realavkastning	8,4	8,7
<i>Arbeidsmarked og produktivitet</i>		
Høyere sysselsetting	2,1	0,5
Lavere gjennomsnittlig arbeidstid	11,0	5,8
Høyere produktivetsvekst	6,2	3,7
Lavere produktivetsvekst	6,1	3,2
<i>Befolkning og helse</i>		
Lav innvandring	8,1	4,4
Økt standard innenfor helse og omsorg	16,3	9,1
Friskere alderdom	4,9	2,6

Kilde: Finansdepartementet.

A. Sysselsetting og produktivitet. Prosent av BNP for Fastlands-Norge

- **Grundforløb**
 - Pensionsreform?
 - Sund aldring?
- **Initial betingelser**
- **Stationær tilstand fra 2060 eller 2100? (stationær demografi/indvandring)**
- **Forudsætninger**
 - Diskonteringsrate for beregning af S2
 - Lønindeksering af alle sociale ydelser?
 - Offentlig lønsvækst = privat lønsvækst?

- **Alternative forløb – er de uafhængige?**
 - **Velstandsdilemma – øget indkomster**
 - = øget efterspørgsel efter velfærdsservice (stigende udgifter)
 - = øget efterspørgsel efter fritid (faldende indtægter)
- **Løsninger? Hvilke instrumenter**
 - Øget erhvervsfrekvens?
 - Mere effektiv offentlig sektor

Tolkning af S2

- **Hvorfor kaldes det et generationsregnskab?**
- **Permanent krav til ændring i primærbudgetsaldo (% af BNP)**

I denne meldingen bruges den nødvendige ændringen i skatte- og avgiftsnivået som beregningsmessig indikator for størrelsen på behovet for inndekning.

- **Der er ikke taget hensyn til forvriddringer!**

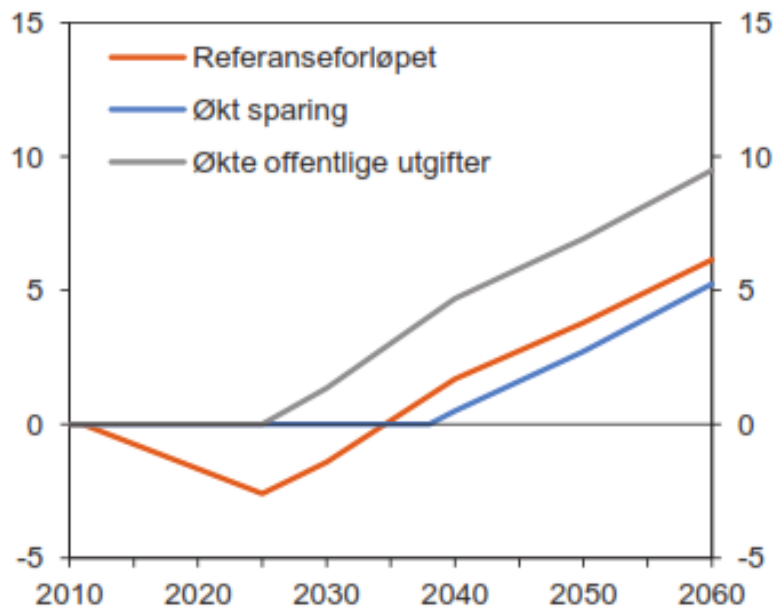
Økt deltagelse i arbejdslivet

- **Timer eller personer?**
- **Timer giver mindre finansieringsbidrag end personer?**
 - **Flere personer i beskæftigelse = færre udgifter til overførsler**
- **Tilpasning af sociale ydelser – korrigeres der for arbejdstimer?**

Skatteken

- **Skatteken og skatteforvridninger**
- **Skatteken defineres eksklusiv forbrugsafgifter (merværdiavgift)**
- **Hvilken løndannelsesmodel?**

Inndekningsbehov ved alternative forutsetninger om budsjettpolitikken

Figur 8.5 viser også et alternativ kalt *økt sparing* der dagens skattenivå og dagens utforming av offentlig finansierte velferdsordninger er videreført. Det innebærer at bruken av oljeinntekte